

**М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің
6D012000 – «Кәсіптік оқыту» мамандығы, 8D014 – «Жалпы дамудың пәндік
мамандандырылған педагогтарды даярлау» бағыты бойынша философия докторы
(PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ педагогикалық бағыттағы
магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру» тақырыбындағы Септемирова
Аяулым Жомартовнаның диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің
ШКІРІ**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) <u>Диссертация басқа мемлекеттік</u></p>	<p>Зерттеу тақырыбы ғылымның дамуының басым бағытына сәйкестігі: Бірінші, Ел Президенті Қ.Тоқаевтың 2020 жылғы «Жаңа жағдайдағы Қазақстан – іс-қимыл кезеңі» атты халыққа Жолдауында педагог мәртебесін көтеруге, білім алушыларды тұлғалық-гумандық тұрғыдан дамытуға бағытталғандығымен, екіншіден, «Қазақстан-2050» стратегиясында білім беру саласындағы басымдықтары бойынша белгіленген міндеттерге сәйкестілігімен, үшіншіден, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 29 қарашадағы № 790 қаулысымен «Білімді ұлт» сапалы білім беру – ұлттық жобасында барлық білім беру деңгейлерінде білім алушылардың білім сапасын арттырумен сәйкес келеді.</p> <p>Сондықтан, жоғарыда айтылған білім берудің заңнамалық құжаттарына сәйкес беріліп отырған міндеттер мен бағыттар зерттеу тақырыбының өзектілігін тереңдете түседі.</p> <p>Септемирова Аяулым Жомартовнаның ғылыми зерттеу жұмысын жүргізудің негізгі бағыттары – біріншіден, «Сындарлы қоғамдық диалог – Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі», Мемлекет БасшысыҚ.К.Тоқаевтың 2019 жылғы 2 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауы; екіншіден, диссертациялық жұмыс Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-</p>

		бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес үйлестірілген. Диссертациялық жұмыс 8D014 (6D012000 – «Кәсіптік оқыту») бағыты бойынша ұсынылған.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Автор ұсынған зерттеу жұмысының міндеттерін іске асыру мен мақсатқа қол жеткізу барысында алған ғылыми-практикалық жетістіктері педагогика ғылымының, соның ішінде жоғары кәсіптік білім берудің педагогикасы мен әдістемесінің дамуына елеулі үлес қосады . Сонымен қатар, зерттеу нәтижесінде М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің және Тараз инновациялық-гуманитарлық университетінің «Кәсіптік оқыту» кафедраларында (магистр деңгейде) оқу бағдарламасына ұсынылған әдістемелік жүйе және «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативтілігі» атты элективті курсы енгізілген және олар оқыту тәжірибесінде қолданылып, енгізу актісімен расталған.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	Жұмыс автордың өздігімен жоғары деңгейде жазылған. Зерттеудің алғақойылған мақсаты мен міндеттері шешімін тауып, жүзеге асыруда кәсіптік оқыту магистрлерінің креативті іс-әрекетін қалыптастыруда жеке үлесін көрсетеді. Автор диссертация жұмысын жазу барысында жан-жақты ғылыми мәліметтер берген. Зерттеу жұмысы барысындағы барлық талқыланған ақпараттар түсінікті, мағыналы және үйлесімді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі:	Жоғарыдан кейінгі білім беруде болашақ магистрлерді оқытудың жаңа түрін дамыту міндеті тұр. Онда кәсіби

		<p>1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.</p>	<p>қалыптасуға кедергі келтіретін және магистранттарға болашақ кәсіби қызметтің және жалпы өмірдің субъектісі болуға кедергі келтіретін теріс кәсіби-педагогикалық стереотиптер мен жаңылыстар болмауы тиіс. Ол міндеттерді болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлер нәтижелі шешуі үшін оның бойында креативтілігі қалыптасқан мамандардың қажеттілігі туындайды.</p> <p>Осыған орай, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласында болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлерді даярлау мәселесі қарастырылған еңбектерге жасаған талдау нәтижесі педагогикалық бағыттағы магистрлердің келешек қызметі мазмұнының ерекшеліктеріне және бүгінгі әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарына, заманауи қоғамның педагогке қоятын сұраныстарына, мемлекеттік стандарт талаптарына сәйкес олардың бойында креативті іс-әрекетін қалыптасырудың қажеттігін дәлелдеген және негізделген.</p> <p>Сондықтан зерттеу жұмысындағы болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың мәні, оны атқаруға қажетті сапалардың мазмұны мен құрылымы және аталған қалыптастыруды жүзеге асырудың педагогикалық шарттары мен құрылымдық-мазмұндық моделі осы саладан білім алушыларға теориялық білімдерді жүйелі меңгертуге септігін тигізетіндігі негізделген.</p>
		<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды.</p>	<p>Диссертация мазмұны реттілік заңдылықтарын сақтай отырып орындалған. Диссертация кіріспеден, екі тараудан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімі мен қосымшадан тұрады.</p> <p>Зерттеудің мазмұны, негізгі қағидалары, нәтижелері тұжырымдалады, әдістемелік ұсыныстар, теориялық және эксперименттік жұмыстардың нәтижелері диссертация тақырыбын айқындайды.</p>

		<p>4.3 Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді. 	<p>Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Зерттеу мақсаты – болашақ магистрлердің креативтілігін қалыптастыруды теориялық негіздеу және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісінде оны жүзеге асыруды қамтамасыз ету бағытындағы материалдарды тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында сынақтан өткізумен сәйкес келеді.</p> <p>Зерттеу міндеттері жұмыстың мақсатын нақтылай келе, болашақ магистрлердің креативті тұлғасын қалыптастыруды теориялық негіздеу ; жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісіндегі педагогикалық бағыттағы болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың ерекшеліктеріне сай креативтіліктің құрылымы мен мазмұнын, компоненттерін, деңгейлерін және олардың қалыптасу моделін анықтау; болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекеттерін қалыптастыруың педагогикалық шарттары мен оны жүзеге асырудың әдістерін ұсыну; педагогикалық бағыттағы магистранттардың креативті іс-әрекет қалыптастырудың тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында тексерумен сәйкес келеді.</p>
		<p>4.4 Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ. 	<p>Докторанттың диссертациялық жұмысында зерттеу тақырыбының көкейкестілігі, ғылыми аппараты: мақсаты, нысаны, пәні, ғылыми болжамы, міндеттері, жетекші идеясы, теориялық-әдіснамалық негіздері, зерттеу көздері, кезеңдері, әдістері, зерттеу базасы, ғылыми жаңалығы ментеориялық мәнділігі, практикалық маңыздылығы, қорғауға ұсынылатын қағидалар мен зерттеуді сынақтан өткізу жолдары ашып көрсетілген.</p> <p>Диссертацияның барлық бөлімдерімен құрылымы логикалық тұрғыда толық байланысқан.</p>
		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан</p>	<p>Ұсынылған тұжырымдамалар негізделген және белгілі шешімдермен салыстырмалы түрде бағаланған. Жұмыстың ғылыми</p>

		<p>белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <p>1) <u>сыни талдау бар</u>;</p> <p>2) талдау жартылай жүргізілген;</p> <p>3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген.</p>	<p>нәтижелері мен қорытындылары зерттеліп отырған мәселенің ғылыми-теориялық негізін құрайтын әр тарау бойынша талданған теориялық тұжырымдар бойынша анықталып, оның кешендік сипаты жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үдерісіндегі ғылыми стилді зерттеу мәселесін жаңаша үлгіге сүйеніп жасаған.</p> <p>Зерттеу нәтижелері ауқымды материалдарды талдап, қорыту арқылы дәйектелген.</p> <p>Диссертациялық жұмыстың ғылыми-тәжірибелік нәтижелері тұжырымдықты тастығымен, зерттеудің негізгі қорытындыларының қисынды бірлігімен сипатталады. Зерттеу нәтижелері ғылыми болжамның дұрыстығын дәлелдеп, зерттеудің мақсаты мен міндеттерін шешуге арналған және сыни талдау бар.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принциптері	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар толығымен жаңа деп бағалауға болады. Автордың «Креатив», «Креативтілік», «Педагогикалық іс-әрекет», «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті «іс-әрекеті» ұғымдарына берген анықтамасы философиялық, психологиялық, педагогикалық, әдістемелік әдебиеттерге, отандық және алыс-жақын шетелдік ғалымдардың тұжырымдамаларына әдебиеттік шолу негізінде қалыптасқан және толығымен жаңа.</p> <p>Жұмыстың мақсатына сәйкес ізденуші зерттеу барысында ғылыми нәтижелерге қол жеткізген. Алға қойған міндеттері рет-ретімен шешілген. Зерттеудің мақсат-міндеттеріне сәйкес зерттеу әдістерін таңдаумен, алынған нәтижелерді өңдеудің математикалық әдістерін қолданумен және олардың тиімділігін болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлерлі даярлайтын біліктілігін көтеру мен қайта даярлау жүйесінде пайдалануға болады және толығымен жаңа.</p>

		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Диссертация қорытындылары толығымен жаңа болып табылады. Қорытындыда болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың диагностикасы анықталып, мазмұндалған. Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің іс-әрекетін қалыптастыру әдістемесі жасалып, мазмұны берілген. Әдістеменің тиімділігі тәжірибелік-экспериментте тексеріліп, оның мазмұны мен динамикасы, нәтижелері көрсетілген. Ұсынылған болжамның дұрыстығы дәлелденіп, зерттеудің алға қойылған мақсаты мен міндеттері шешімін тауып, жүзеге асырылған және толығымен жаңа болып табылады. Сонымен қатар, зерттеудің негізгі қағидалары, нәтижелері тұжырымдалған, берілген әдістемелік ұсыныстар, теориялық және эксперименттік жұмыстардың нәтижелеріне негізделген және ол толығымен жаңа болып табылады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Автордың ұсынған болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру үдерісінің ғылыми-тәжірибелік негізі толығымен жаңа және негізделген болып табылады. Ол зерттеу жұмысы барысындағы тұжырымдар, ендіру актісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерімен, ғылыми жарияланымдармен расталынады.</p>
6.	Негізгі қорытындылар-дың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген</u> /негізделмеген (qualitative research және гуманитарлық бағыттар бойынша).	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген . <i>Бірінші нәтиженің негізділігі</i> – болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың теориялық негіздері айқындалған; <i>Екінші нәтиженің негізділігі</i> – болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың құрылымдық

			<p>мазмұндық моделі жасалған;</p> <p><i>Үшінші нәтиженің негізділігі</i> – болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың педагогикалық шарттары анықталған;</p> <p><i>Төртінші нәтиженің негізділігі</i> – болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың әдістемесі жасалынып және оның тиімділігі тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексеріліп, ұсыныстар берілген. Осылайша, диссертациялық жұмыстың ғылыми нәтижелерінің негізделуі мен сенімділігі күмән туғызбайды. Математикалық-статистикалық талдаулар арқылы нақтылығы расталған.</p>
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) <u>дәлелденді</u>;</p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді.</p>	<p>Бірінші қағидаттың шынайылығы дәлелденген.</p> <p>Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың әдіснамалық тұғырлары анықталған.</p> <p>«Креатив», «Креативтілік», «Педагогикалық іс-әрекет», «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті «іс-әрекеті» ұғымына нақтыланған авторлық анықтама берілген және магистрдің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың теориялық негіздері айқындалып дәлелденген.</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденген бе? Иә, шетелдік және отандық зерттеушілердің еңбектері негізінде болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру мен талдауының қажеттілігі дәлелденген. Философиялық, психологиялық, педагогикалық, әдістемелік әдебиеттерге, отандық және алыс-жақын шетелдік ғалымдардың еңбектеріне талдау жасау негізінде мәселенің теориялық негіздері анықталды.</p>
		<p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) <u>жоқ</u>.</p>	<p>7.2 Тривиалды ма? Жоқ, себебі берілген анықтама көптеген зерттеушілердің негізінде магистрлердің</p>

			креативті іс-әрекетінің ерекшелігін де қамтыған.
		7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ.	7.3 Жаңа ма? Иә , себебі бұған дейін болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптасыру мәселесінің бұрын соңды өз алдына зерттеу объектісі болмағандығын көрсетті және кәсіптік- педагогикалық іс-әрекетпен айналысатын болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптасырудың қажеттігін дәлелдейді.
		7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u> .	7.4 Қолдану деңгейі: кең . Диссертациялық зерттеуде қол жеткізілген нәтижелер мен олардың негізінде жасалған нақты ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды, зерттеу материалдарын жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде қолданылуына жағдай жасайды.
		7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ.	7.5 Мақалада дәлелденген бе? Иә, дәлелденген . а) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының креативті құзыреттілігін қалыптастыру/ Вестник Академии Педагогических Наук Казахстана №5 (сентябрь-октябрь), 2018г. –С.63-68 ә) Креативті педагогикалық іс-әрекеттің болашақ педагогты қалыптастырудағы рөлі/ Қазақстанның ғылымы мен өмірі. Халықаралық ғылыми журнал. -2020. -№5/3. –Б.229-233
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдістеменің таңдауы – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ.	8.1 Докторанттың диссертациялық жұмысындағы зерттеу әдістемесі толығымен ашық сипатталып жазылған және негізделген . Тандалған әдістемелерді қолданудың тиімділігін сипаттау үшін әдейі әдебиеттерге сілтеме жасалған.
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және	8.2 А.Ж.Септемированың диссертациялық жұмыс нәтижелері заманауи ғылыми зерттеу мен компьютерлік технологиялар көмегімен ақпараттарды өңдеу және ұсыну әдістері негізінде алынған. Зерттеу әдістері: жалпы теориялық- зерттеу әдістері зерттеу мәселесіне қатысты философиялық, психологиялық-педагогикалық

9.	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ.	9.1 Диссертациялық жұмыстың теориялық маңызы бар. Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастырудың мәні, оны атқаруға қажетті сапалардың мазмұны мен құрылымы және аталған қалыптастыруды жүзеге асырудың педагогикалық шарттары мен құрылымдық-мазмұндық моделі осы саладан білім алушыларға теориялық білімдерді жүйелі меңгертуге септігін тигізеді.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ.	9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары . Диссертациялық жұмыстың негізгі нәтижелері мен қорытындылары болашақ магистрлердің креативті іс-әрекетін қалыптастыру мақсатында педагогтар біліктілігін жетілдіретін институттардың және жас ғалымдар мектебінің әдістемелік бағдарламаларына енгізуге болады.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жана болып табылады? 1) <u>толығымен жана</u> ; 2) жартылай жана (25-75% жана болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).	9.3 Практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады. М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті, Тараз инновациялық-гуманитарлық университетінің оқу үдерісіне «Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлердің креативтілігі» атты элективті курсы енгізілген және ол оқытутәжірибесінде қолданылып, енгізу актісімен расталған.
10.	Жазу және рәсімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Диссертациялық жұмыста академиялық жазу және рәсімдеу сапасы жоғары . Мемлекеттік стандарт талаптарына сай келеді және мәтіні түсінікті ғылыми тілде жазылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұны ҚР БҒМ Білім және Ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті қоятын «Ғылыми дәреже беру қағидаларының» талаптарына сәйкес келеді.

Зерттеу жұмысы аясындағы ұсыныс ретінде:

1. Болашақ педагогикалық бағыттағы магистрлерді креативті іс-әрекетке дайындау процесінің психологиялық-педагогикалық шарттары ғалымдардың шарттарға берілген анықтамалары негізінде теориялық тұрғыда талданған. Психологиялық-педагогикалық

шарттар тұрғысынан автордың ұсынып отырған шарттарына сипаттама беріліп, тәжірибелік-экспериментте диагностикаға пайдаланған жағдайда жұмыстың құндылығы арта түсер еді.

Шешім: 8D014 – «Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған педагогтарды даярлау» бағыты, 6D012000 – «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша Септемирова Аяулым Жомартовна философия докторы (PhD) дәрежесі берілсін.

Қазақ Ұлттық қыздар педагогикалық университеті,
педагогика ғылымдарының
кандидаты, профессор

Қолы _____
Подпись _____
Растаймын: «Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті» КеАҚ HR қызметі
Заверено: НАО «Казакский национальный женский педагогический университет» HR служба

М.К.Бұлақбаева

